

pod redakcją
Wojciecha Walczaka
Karola Łopateckiego

T O M V
Białystok 2013

 INSTYTUT BADAŃ
NAD DZIEDZICTWEM KULTUROWYM EUROPY

Stan badań nad wielokulturowym dziedzictwem DAWNEJ RZECZYPOSPOLITEJ

Seria
Zachowanie Polskiego Dziedzictwa Narodowego
11

Recenzenci:

dr hab. Andrzej Gil, prof. Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego
dr hab. Krzysztof Filipow, prof. Uniwersytetu w Białymstoku

Redakcja naukowa:

Wojciech Walczak, Karol Łopatecki

Tłumaczenia streszczeń:

Thaddeus Mirecki, Anna Stawikowska, Monika Birula-Białynicka,
Zbigniew Zabielski & Autorzy

Dofinansowano ze środków:

Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
(umowa nr 07817/13/DDK)

Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
(umowa nr 969/P-DUN/2013)

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Partnerzy projektu:

**BIBLIOTEKA
NARODOWA**

FUNDACJA
DZIEDZICTWA
KULTUROWEGO

ISBN 978-83-925705-8-5 (całość)
ISBN 978-83-934920-8-4

© Copyright by Instytut Badań nad Dziedzictwem Kulturowym Europy, 2013 |
Institute for Research of European Cultural Heritage, 2013

Białystok 2013

Wydawca

INSTYTUT BADAŃ
NAD DZIEDZICTWEM KULTUROWYM EUROPY

e-mail: ibndke@gmail.com

Na okładce: Wizerunek króla Jana III Sobieskiego,
fragment *Bitwy pod Parkanami*, stan po konserwacji.

Projekt okładki, łamanie, przygotowanie do druku: *Janusz Świnarski*

Druk: TOTEM s.c.

SPIS TREŚCI

<i>Przedmowa</i>	9
<i>Foreword</i>	11
Joanna Szpor, Katarzyna Górecka <i>„Bitwa pod Wiedniem” i „Bitwa pod Parkanami” – obrazy batalistyczne z kolegiaty żółkiewskiej pędzla Martina Altomontego. Konserwacja wielkoformatowych płócien z końca XVII w.</i>	13
Joanna Szpor <i>Metody analityczne w badaniach nad technologią i techniką obrazów pędzla Martina Altomontego z końca XVII w. „Bitwa pod Parkanami” i „Sobieski pod Wiedniem” z kościoła św. Wawrzyńca w Żółkwi</i> <i>“Battle of Vienna” and “The Battle of Parkany” – battle scene paintings from the church in Zhovkva by Martin Altomonte. Conservation of large canvasses of the end of the 17th century, analytical studies, transport and exhibition</i>	15
Katarzyna Górecka <i>Konserwacja i restauracja XVII-wiecznych wielkoformatowych obrazów batalistycznych Martina Altomontego z kolegiaty pw. św. Wawrzyńca w Żółkwi. „Subtilitas intelligendi, explicandi et applicandi” – o konieczności poznania znaczenia i kontekstu dzieła sztuki w procesie konserwacji</i> <i>Conservation and restoration of 17th century large-format battle paintings by Martino Altomonte in St. Lawrence’s Church in Zhovkva. Subtilitas intelligendi, explicandi et applicandi – on the necessity of learning the meaning and context of a work of art in the process of conservation</i>	51

Marcin Goch

Malarstwo polskie w zbiorach muzeów Mińska na Białorusi. Wstęp do dalszych badań atrybucyjnych

Polish Paintings in the collections of museums of Minsk, Belarus. Introduction to the further attributive research 87

Aleksandra Jaśniewicz

Spacer przed murami Gdańska Andreasa Stecha ze zbiorów Herzog Anton Ulrich-Museum w Brunzswiku

A Stroll Before the Walls of Gdańsk by Andreas Stech from the Herzog Anton Ulrich Museum in Brunswick 95

Kristine Ogle

Saints of catholic spiritual orders in the artistic heritage of polish Livonia

Święci zakonów katolickich w artystycznym dziedzictwie polskich Inflantów . . . 111

Agata Dworzak

XVIII-wieczne uroczystości z udziałem cudownego obrazu Matki Boskiej Tartakowskiej. Przyczynek do funkcjonowania lokalnych sanktuariów maryjnych w Rzeczypospolitej

16th century ceremonies with the participation of the miraculous Icon of Our Lady of Tartaków. An example of the functioning of local Marian sanctuaries in the Polish Commonwealth 143

Zbigniew Michalczyk

Grafika zachodnioeuropejska a dzieła malarstwa w kościołach obrządków wschodnich w Rzeczypospolitej doby późnego baroku. Przegląd problematyki i wybrane przykłady

Western European styles in paintings in churches of the Eastern Rites in the Polish Commonwealth in the era of the late Baroque. Survey of the topic and selected examples 161

Tomasz Niklas

Działalność artystyczna Jana Józefa Filipowicza, XVIII-wiecznego rytownika – podsumowanie kwerend w placówkach lwowskich i krajowych

Artistic activities of Jan Józef Filipowicz, an 18th-century engraver – a summary of queries in local and Lviv institutions 197

Rūta Kaminska

Filippo Castaldi (1734–1814) and his heritage in Polish Livonia (Latgale)

Malarz Filippo Castaldi i jego dzieła w Inflantach Polskich 225

Joanna Wolańska

- Jan Henryk Rosen (1891–1982). Wstępne rozpoznanie dorobku artystycznego*
Jan Henryk de Rosen (1891–1982): Initial study of his artistic achievements . . . 249

Anna Feliks

- 17th-century Antwerp cabinet from the Lubomirski's collection in Lvov*
XVII-wieczny kabinet antwerpski ze zbiorów Lubomirskich we Lwowie 267

Dorota Piramidowicz

- Litewskie realizacje Wilhelma Richtera, gdańskiego rzeźbiarza epoki baroku*
Lithuanian works by Wilhelm Richter, a Gdańsk baroque sculptor 301

Stefan Mieleszkiewicz

- Łachwa – ośrodek meblarski w dominium książąt Radziwiłłów*
Łachwa – a furniture manufacture centre in the dominion of Radziwiłł family . . 321

Aleksandra J. Kasprzak, Stanisław S. Mieleszkiewicz

- Johann Her – stolarz książąt Radziwiłłów*
Johann Her – furniture maker to the Radziwiłł Princes 343

Katarzyna Kolendo-Korczak

- Relacje rzymskich katolików i unitów na ziemiach wschodnich dawnej*
Rzeczypospolitej w świetle inwentarzy kościelnych
The relationships of the Roman Catholics and Uniates on Eastern territories
of the Polish-Lithuanian Commonwealth in light of the church inventories 359

Katarzyna Przywoźna-Leśniak

- Farfurki błękitnym pokostem per misteria malowane. Holenderskie*
plytki ściennie w wystroju rezydencji magnackich na wschodnich tere-
nach dawnej Rzeczypospolitej (województwo ruskie, wołyńskie i wileńskie)
Earthenware painted with blue varnish per misteria. The Dutch wall tiles
in the decoration of the interior of aristocratic residences in the eastern terri-
tories of the Polish-Lithuanian Commonwealth (Ruthenian, Volhynian, and
Vilnius voivodeships) 373

Dorota Gutkowska, Monika Janisz

- Zbiór tkanin zabytkowych z dawnego Muzeum im. Króla Jana III we*
Lwowie. Inwentaryzacja i prace nad katalogiem przygotowywanym
w ramach serii wydawniczej Departamentu Dziedzictwa Kulturowego
Poza krajem
Collection of historical textiles from the former Museum of King Jan III in
Lwów. Inventorying and cataloguing for the series of publications by the De-
partment of Cultural Heritage "Outside the Country" 383

Jan Skłodowski

Wytwórcy nagrobków z polskojęzycznymi inskrypcjami na żmudzkich cmentarzach

Craftsmen of tombstones with Polish-language inscriptions at Samogitian cemeteries 393

Anna Sylwia Czyż, Bartłomiej Gutowski

Wielokulturowa Rossa – problematyka i perspektywy badawcze

Multicultural Rossa – issues and perspectives in research 415

Marianna Otmianowska

Przyczynki do badań nad cmentarzem bazyliąńskim w Krzemieńcu

Reasons for research into the Basilian Cemetery in Krzemieniec 429

Urszula Olbrowska

O pamięci w kamieniu wyrytej... Upamiętnienia Obrońców Ojczyzny i Pomordowanych w rejonie przygranicznym (obecna Ukraina)

On memory concealed in rock... Commemorations of Fatherland Defenders and the Murdered Ones in the borderline areas (currently Ukraine) 445